

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U101478

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 27-11-2023

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ НУ "ОЮА" від 18.01.2024 р. №114-10

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Могил Людмила Сергіївна

2. Liudmyla S. Mogył

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: ОП 37284 Право (081 Право)

Дата захисту: 26-12-2023

Спеціальність за освітою: право

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): 3301

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська юридична академія"

Код за ЄДРПОУ: 20933314

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, буд. 23, Одеса, 65009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська юридична академія"

Код за ЄДРПОУ: 20933314

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, буд. 23, Одеса, 65009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.23

Тема дисертації:

1. Правове забезпечення використання криптовалюти в господарському обігу
2. Legal support for the use of cryptocurrency in economic circulation

Реферат:

1. Дисертація є комплексним дослідженням питань щодо виокремлення, правової характеристики поняття та ознак використання криптовалюти суб'єктами господарювання у сучасних економічних реаліях, в якому здійснено її системний науково-практичний аналіз. Актуальність обраної теми дослідження зумовлена процесом динамічних реформ у сфері господарювання, ускладненими воєнною агресією з боку РФ, нестабільністю та коливанням фінансового ринку, змінами попиту і пропозицій на споживчому ринку щодо використання криптовалюти тощо. Загальний аналіз наукової літератури засвідчує, що виокремлення порядку та умов застосування криптовалюти як складової правового регулювання господарського права, критерії її самостійності і донині породжує чимало дискусійних питань, окремі їх аспекти є недостатньо дослідженими та однозначно невирішеними для практики, а в руслі сучасних реформ економічно-фінансової політики виникає необхідність їх дослідження задля належного нормативного забезпечення та однакового правозастосування. Також нез'ясованими є положення щодо її використання у контексті уніфікації національного законодавства із законодавством ЄС. У вступі дисертації обґрунтовано науковий

інтерес автора щодо обраної тематики з точки зору її господарсько-правового регулювання, визначено її актуальність і теперішній стан наукового дослідження вказаної сфери; визначено мету, завдання, об'єкт і предмет, методологічний інструментарій дослідження; аргументовано наукову новизну та практичне значення одержаних результатів; представлені відомості щодо апробації та публікації результатів дослідження. У роботі передовсім сформульовано визначення криптовалюти як економіко-правової фікції, що є взаємозамінним різновидом віртуального активу у формі шифрованого електронного запису, емісія та облік якого виконується децентралізовано на основі технології розподіленого реєстру та криптографічних алгоритмів, який є об'єктом речових прав та здатен виконувати обігові і накопичувальні функції. Доведена безперспективність законодавчого віднесення криптовалют до різновидів нематеріальних активів може виявитися безперспективним з урахуванням потреб врахування фактичної здатності криптовалют виконувати основні обігові, ощадні та платіжні функції, притаманні аналоговим безготівковим коштам, а також з огляду на виникаючу невідповідність юридичної природою криптовалюти та його економічних властивостей обігового засобу децентралізованого характеру, що передбачає загрозу постійного неспівпадіння облікових (податкових) характеристик криптовалют та загального правового режиму власності (речовий зміст) стосовно цього віртуального активу. Через призму державної економічної політики визначений її напрямок у сфері емісії та обігу криптовалюти у контексті спрямування її на комплексні рішення, які б вводили криптовалютні операції у цій сфері у загальне поле здійснення господарської діяльності та ставали б предметом міжвідомчого державного впливу, що передбачає здійснення державної економічної політики на засадах врахування міжнародного глобального економічного значення криптовалют, необхідності запобігання тінізації відповідних операцій, єдиного їх сприйняття з іншими фінансовими інструментами ведення бізнесу та підтримки альтернативних державних технологічних рішень, саморегульованих платформ й посередницьких структур, взаємодія із якими забезпечуватиме активну участь держави в побудові віртуальної економіки. Уперше сформульована теза про те, що у період воєнного стану державна економічна політика щодо ринку криптовалют повинна враховувати позитивні риси криптовалютного донорства на користь українського народу та з урахуванням принципу пропорційності та реальної легітимної основи криптовалют в економіці воєнного стану вона повинна виходити з заборон придбання криптовалют за національну валюту, а також жорсткого обмеження доступу на український ринок фінансових послуг криптобірж, пов'язаних з країною-агресором та її союзниками.

2. The relevance of this research is underscored by dynamic economic reforms, compounded by military aggression from the Russian Federation, financial market instability, and shifts in demand and supply in the consumer market concerning cryptocurrency use, among other factors. Existing scholarly literature analysis confirms that defining the procedure and conditions for cryptocurrency use as part of legal regulation in economic law remains a subject of debate. Some aspects are inadequately explored and unresolved for practical purposes. The evolving economic and financial reform policies also create a need for a better understanding, especially in the context of aligning national legislation with EU regulations. The introduction of this dissertation establishes the author's scientific interest in the chosen topic, emphasizing its economic and legal regulation aspects. It defines the goal, tasks, object, and subject, as well as the research methodology. The author justifies the scientific novelty and practical significance of the results obtained and provides information on research approval and publication. This work primarily defines cryptocurrency as an economic and legal fiction. It is an interchangeable form of virtual asset in the shape of encrypted electronic records. Cryptocurrency's issuance and accounting are decentralized, relying on distributed ledger technology and cryptographic algorithms. Cryptocurrency is an object of property rights and has the capability to facilitate both circulation and accumulation functions. Arguing that classifying cryptocurrencies as intangible assets is impractical, given their ability to perform essential functions comparable to non-cash funds, this work highlights the inconsistency between cryptocurrency's legal nature and its economic properties. This inconsistency poses a potential threat in terms of accounting (tax) characteristics versus the general legal regime of ownership of this virtual asset. From the perspective of state economic policy, this dissertation identifies a direction towards incorporating cryptocurrency transactions into the broader economic landscape. This direction should subject cryptocurrency use to interagency state influence to align with

international economic significance, counter shadow transactions, and harmonize cryptocurrency with other financial instruments. Importantly, it introduces the notion that during periods of martial law, economic policies should consider the potential benefits of cryptocurrency for the Ukrainian people. This involves prohibiting cryptocurrency purchase with national currency and strictly limiting access to Ukrainian markets for crypto exchanges related to aggressor countries and their allies.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Подцерковний О. П., Могил Л. С. Щодо потреб застосування теорії правової фікції для визначення поняття «криптовалюта». Економіка та право. 2023. № 1. С. 11–23.
- Могил Л. С. Щодо змісту та правового забезпечення державної економічної політики у сфері використання криптовалюти Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Юриспруденція. 2023 № 61. С. 56-61.
- Могил Л. С. Порядок обліку операцій з криптовалютою як різновидом віртуальних активів. Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство». 2023. № 2. С. 168-174.
- Бойченко Е. Г., Могил Л. С. Щодо функцій криптовалют та їх вплив на розвиток господарських правовідносин Юридичний науковий електронний журнал. 2023. № 4. С. 247-250.
- Могил Л. С. Щодо проблем використання криптовалют під час воєнного стану. Розвиток України в умовах мілітарного впливу: соціально-правові, економічні та екологічні аспекти : збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (Київ, 28 березня 2023 р.). У 2-х томах. Том 1. За заг. ред. Устименка В.А.; ред.-упоряд.: Градобоева Є. С., Ілларіонов О. Ю., Санченко А. Є. Київ: ВАІТЕ, 2023. С. 303-307.
- Могил Л. С. Щодо поєднання цілей грошової та криптовалютною політики в умовах воєнного стану: правовий аспект. Сучасна цивілістика: тенденції розвитку права під час воєнного стану : матер. міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 21 квітня 2023 року) / відп. за вип. Д.О. Колодін ; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». Одеса : Юридична література, 2023. С. 241-244.
- Могил Л. С. Щодо проблем законодавчої диференціації повноважень державних органів у сфері регулювання ринку криптовалют. Європейські орієнтири розвитку України в умовах війни та глобальних викликів XXI століття: синергія наукових, освітніх та технологічних рішень : матер. міжн. наук.-пр. конф. (м. Одеса, 19 травня 2023 року) / відп. за вип. Г.О. Ульянова ; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». Одеса : Т 1. С. 281-289.
- Могил Л.С. Проблемні аспекти договірної використання криптовалюти у господарському обігу. Теорія та практика господарського права і процесу: виклики 2021 : Зб. наук. праць / Голова ред. кол. О.П. Подцерковний; відп. за вип. Г.М. Будурова. Одеса: ГО «Всеукраїнський центр економічного права», 2021. С. 78-101.
- Могил Л.С. Щодо вразування в економіко-правовому регулюванні привабливості криптовалюти як засобу емісії та обігу. Теорія та практика господарського права і процесу: виклики 2022 : Зб. наук. праць / Голова ред. кол. О.П. Подцерковний; відп. за вип. Г.М. Будурова. Одеса: ГО «Всеукраїнський центр економічного права», 2022. С. 52-58.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0122U000266

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Подцерковний Олег Петрович

2. Oleg P. Podtserkovnii

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська юридична академія"

Код за ЄДРПОУ: 20933314

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, буд. 23, Одеса, 65009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пацурія Ніно Бондівна

2. Nino B. Patsuriia

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Устименко Володимир Анатолійович
2. Volodymyr A. Ustymenko

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.04**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Державна установа "Інститут економіко-правових досліджень імені В. К. Макутова Національної академії наук України"**Код за ЄДРПОУ:** 13530946**Місцезнаходження:** бул. Тараса Шевченка, буд. 60, Київ, 01032, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Національна академія наук України**Ідентифікатор ROR:****Рецензенти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Возняковська Крістіна Анатоліївна
2. Kristina Voznyakovska

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.04**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Національний університет "Одеська юридична академія"**Код за ЄДРПОУ:** 20933314**Місцезнаходження:** Фонтанська дорога, буд. 23, Одеса, 65009, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Добровольська Володимира Володимирівна
2. Volodymyra V. Dobrovolska

Кваліфікація: к.ю.н., доц., 12.00.04**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Національний університет "Одеська юридична академія"**Код за ЄДРПОУ:** 20933314

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, буд. 23, Одеса, 65009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Василенко Микола Дмитрович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Василенко Микола Дмитрович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Д'ячкова Марія Олегівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна